

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆด้านนั้นสิ่งที่สำคัญ คือ คุณภาพของคน การที่จะพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพนั้นสิ่งที่สำคัญคือการศึกษา การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้มีคุณภาพและคนที่มีคุณภาพก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ การจัดการศึกษาจะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาเด็ก เพราะรากฐานคุณภาพชีวิตของบุคคลเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพเด็ก วัยเด็กเป็นวัยที่เกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้อย่างรวดเร็วเหมาะสมที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาตลอดจนบุคลิกภาพที่จะติดตัวเด็กไปจนเติบโตเป็นเยาวชนและพลเมืองที่ดี เติบใหญ่ฉลาด คิดเป็น ทำเป็นและมีความสุขมากกว่าการปลูกฝังสร้างเสริมในช่วงอื่น

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นต้องเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรที่มีคุณค่า เด็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตั้งแต่แรกเกิด การที่เด็กจะสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพได้นั้น เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม หมายความว่า เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน ได้แก่ กาย ใจ จิต อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม คุณธรรมและจิตวิญญาณ ไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่ละเว้นด้านใดด้านหนึ่ง จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาเด็กเล็กต้องอาศัยสหวิทยาการ การบูรณาการ ผสมผสานกับวิถีชีวิตของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน นอกจากนี้ การพัฒนาเด็กเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ค่อยเป็นค่อยไปและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงต้องมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2549:

1)

ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ดำเนินการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 3 – 5 ปี ต่างมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเด็ก ให้มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน

กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการในศูนย์เด็กเล็ก จำนวน 7,520 แห่ง กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ(ปัจจุบันอยู่ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม) ดำเนินการในวัด / มัสยิด เรียกว่า ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด จำนวน 4,155 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ดำเนินการในโรงเรียน เรียกว่าการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบ จำนวน 2,651 แห่ง รวมทั้งสิ้น 14,326 แห่ง ต่อมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการได้ถ่ายโอนให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แทนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น . 2553 : 1) มาตรา 16 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในมาตรา 67 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งจากการประมวลเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการศึกษาอาจกล่าวได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการศึกษาของชุมชนและเป็นไปเพื่อการตอบสนองตามความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก

ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงรับการถ่ายโอนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากกรมการพัฒนาชุมชน รับการถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม) รับการถ่ายโอนจากกรมการศาสนา และจะต้องดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเองในกรณีที่มีความพร้อมจะดำเนินการได้ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งซึ่งไม่เคยจัดหรือไม่มีประสบการณ์ด้านการจัดศึกษามาก่อนดำเนินงานโดยภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกิดปัญหาในด้านการบริหารจัดการหลายประการ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน เช่น ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยเฉพาะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ขาดงบประมาณจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนและเครื่องเล่นสนาม ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อย (นิศากร ทนวนรัมย์ . 2552 : 3) และ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐม พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคด้านครูที่เลี้ยงหรือครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก ยังไม่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ขาดงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องเล่นสนามสำหรับเด็กอย่างเพียงพอ การประชาสัมพันธ์สื่อสารกับผู้ปกครองมีน้อยเกินไป ผู้ปกครองให้เวลาดูแล ช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนาการเด็กน้อย (ลือชัย บุญคุ้ม. 2546 : บทคัดย่อ) และในการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารในจังหวัดปทุมธานี ก็พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาขาดการนำเทคนิควิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรม การจัดงบประมาณ ไม่เพียงพอในการจัดการศึกษาขาดการเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชนและขาดแพทย์พยาบาลดูแลด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก และนอกจากนี้ยังมีการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลของการถ่ายโอนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอโคกคำใต้ จังหวัดพะเยา ซึ่งพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในด้านจำนวนผู้ดูแลเด็กเล็กไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง และประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (เสาวลักษณ์ ดุ้ยคำ. 2548 : จ) สำหรับในจังหวัดบุรีรัมย์ที่ผู้วิจัยอาศัยอยู่ ก็มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเช่นเดียวกัน กล่าวคือปัญหาในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดงพบว่า มีปัญหาสภาพอาคารเป็นห้องเรียนรวมทำให้ไม่เห็นพัฒนาการที่เด่นชัดของเด็ก มีความยุ่งยากในการดูแล ไม่มีรั้วล้อมรอบทำให้มีปัญหาในการดูแลเด็ก ขาดสื่อวัสดุการเรียนการสอน ห้องน้ำและห้องอาบน้ำไม่เพียงพอ เนื่องจากเด็กมีจำนวนมาก เครื่องเล่นสนามมีไม่เพียงพอและมีสภาพเก่า จำนวนผู้ดูแลเด็กไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก

จากความเป็นมาและความสำคัญแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลังจากได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานต่าง ๆ ยังคงมีปัญหาวในด้านการบริหารจัดการที่ยังขาดประสิทธิภาพในหลายด้าน ควรที่จะได้มีการศึกษาหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีแก้ปัญหาที่สนองความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักบริหารการศึกษา และเป็นข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมาตรฐานและตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อนำเสนอวิธีแก้ปัญหาที่ตอบสนองความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาความต้องการและวิธีการแก้ปัญหาในดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการดำเนินงาน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. เป็นสารสนเทศเพื่อที่จะนำไปพัฒนา ปรับปรุง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและเป็นที่ยังพอใจของสังคมโดยรวม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาที่สนองตอบความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 6 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น . 2553 : 1-2) ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนและด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน นักบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 63 คน และผู้ปกครองเด็ก จำนวน 936 คน รวมทั้งสิ้น 1,011 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่มดังนี้

2.2.1 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ นักบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็กได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็ก จำนวน 56 คน และผู้ปกครองเด็ก จำนวน 274 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนนักบริหารการศึกษาและนักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้ประชากร รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 334 คน

2.2.2 กลุ่มที่ใช้การสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็น ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ วิธีการแก้ปัญหาที่ตอบสนองความต้องการในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 6 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น . 2553 : 1-2)

- 3.2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3.2.2 ด้านบุคลากร
- 3.2.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 3.2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 3.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 3.2.6 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายของศัพท์เชิงปฏิบัติการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัยนี้ จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. ปัญหา หมายถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานและมีแนวโน้มทำให้งานไม่สำเร็จบรรลุดูประสงคข์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

2. ความต้องการ หมายถึง ความมุ่งหวัง ความคาดหวัง หรือความประสงค์ให้เกิดความสำเร็จการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

4. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนวัยเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 6 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น . 2553 : 1-2) ได้แก่

4.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึงการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล

4.2 ด้านบุคลากร หมายถึงบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีศักยภาพ ในที่นี้หมายถึง ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

4.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การดำเนินงานด้านการจัดหา สร้าง ดูแลรักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ ความเหมาะสมของสภาพอาคารสถานที่ และการจัดสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงมาตรการเพื่อความปลอดภัย

4.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การจัดประสบการณ์ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อเตรียมเด็กให้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตร การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ การจัดหาและผลิตสื่อ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และการบริหารงานซึ่งไม่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แก่เด็กในห้องเรียน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านโภชนาการ ด้านนันทนาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

4.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชน การได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากผู้ปกครองและชุมชน

4.6 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรม เลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม กว้างขวาง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริม

การสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค

5. ผู้บริหาร หมายถึง นายกองค้การบริหารบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับติดตามการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

6. นักบริหารการศึกษา หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักบริหารการศึกษา มีหน้าที่ดูแลด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

7. นักวิชาการศึกษา หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา มีหน้าที่ดูแลด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

8. ผู้ดูแลเด็ก หมายถึง บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ปฏิบัติหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กเล็กและจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย ในที่นี้หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

9. เด็กเล็ก หมายถึง เด็กวัยก่อนประถมศึกษาที่มีอายุ 2 – 5 ปี ที่ศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

10. ผู้ปกครองเด็ก หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลที่เด็กเล็กอาศัยอยู่ด้วย และศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์